

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
คำอุทิศ	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	5
บทที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผู้สูงอายุ	7
2.2 ภาวะทุพพลภาพในผู้สูงอายุ	15
2.3 การป้องกันภาวะทุพพลภาพในผู้สูงอายุ	24
2.4 แนวคิดการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันภาวะทุพพลภาพของผู้สูงอายุ	27
2.5 การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อป้องกันภาวะทุพพลภาพ ของผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในชุมชน	36
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	43
3.1 การออกแบบการวิจัย	43
3.2 พื้นที่ศึกษา	44
3.3 กลุ่มเป้าหมาย	45
3.4 ตัวแปรและเครื่องมือการวิจัย	45
3.5 การควบคุมคุณภาพเครื่องมือวิจัย	52
3.6 วิธีดำเนินการวิจัย	56
3.7 การจัดการข้อมูล	65
3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล	66
3.9 จริยธรรมในการวิจัย	67

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษาวิจัย	69
4.1 ความหมาย มุมมอง และบริบททางสังคมวัฒนธรรม ที่เกี่ยวข้องกับภาวะ ทุพพลภาพของผู้สูงอายุในชุมชน อำเภอชำสูง จังหวัดขอนแก่น	69
4.2 ความชุกและลักษณะภาวะทุพพลภาพของผู้สูงอายุ และปัจจัยที่สัมพันธ์กับการ เกิดภาวะทุพพลภาพของผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในชุมชน อำเภอชำสูง จังหวัดขอนแก่น	110
4.3 กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันภาวะทุพพลภาพของผู้สูงอายุ ที่อาศัยอยู่ในชุมชน	122
4.4 รูปแบบการป้องกันภาวะทุพพลภาพผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในชุมชน โดยการมีส่วนร่วม ของชุมชน	156
บทที่ 5 สรุปผลวิจัยและการอภิปรายผล	177
5.1 สรุปผลการวิจัย	177
5.2 การอภิปรายผลการวิจัย	183
5.3 องค์ความรู้ใหม่	190
5.4 การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์	192
5.5 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย	193
เอกสารอ้างอิง	197
ภาคผนวก	207
ภาคผนวก ก เครื่องมือการวิจัย	209
ภาคผนวก ข การเผยแพร่ผลงานการวิทยานิพนธ์	267
ประวัติผู้เขียน	269

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	แสดงเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของชุมชน	31
ตารางที่ 2	ตัวแปร เครื่องมือการวิจัย และกลุ่มเป้าหมาย	46
ตารางที่ 3	ผลการวัดความสอดคล้องการประเมินเครื่องมือของผู้เข้ารับการอบรม กับผู้เชี่ยวชาญจำแนกเป็นรายชื่อ	54
ตารางที่ 4	จำนวนและร้อยละลักษณะทั่วไปของผู้สูงอายุ	92
ตารางที่ 5	จำนวนและร้อยละภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุ	96
ตารางที่ 6	จำนวนและร้อยละการสูญเสียประสาทสัมผัสของผู้สูงอายุ	99
ตารางที่ 7	จำนวนและร้อยละอาการแสดงภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุ	100
ตารางที่ 8	จำนวนและร้อยละอาการแสดงภาวะสมองเสื่อมของผู้สูงอายุ	101
ตารางที่ 9	จำนวนและร้อยละภาวะซึมเศร้าและภาวะสมองเสื่อมของผู้สูงอายุ	103
ตารางที่ 10	จำนวนและร้อยละพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุ	104
ตารางที่ 11	จำนวนและร้อยละลักษณะสิ่งแวดล้อมของผู้สูงอายุ	106
ตารางที่ 12	จำนวนและร้อยละการเกิดอุบัติเหตุและการหกล้มในผู้สูงอายุ	108
ตารางที่ 13	จำนวนและร้อยละความสามารถปฏิบัติกิจกรรมเพื่อการดำรงชีวิตอยู่ในชุมชน	110
ตารางที่ 14	จำนวนและร้อยละความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมขั้นพื้นฐานของผู้สูงอายุ	112
ตารางที่ 15	ความชุกของภาวะทุพพลภาพ (ADL) ในผู้สูงอายุ	114
ตารางที่ 16	เปรียบเทียบลักษณะทางประชากรกลุ่มผู้สูงอายุที่มีภาวะทุพพลภาพรุนแรง และปราศจากภาวะทุพพลภาพ	115
ตารางที่ 17	วิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเกิดภาวะทุพพลภาพรุนแรงในผู้สูงอายุ ด้วยสถิติ multivariate logistic regression และค่า 95% CI	117
ตารางที่ 18	จำนวนและร้อยละ ประเภทผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในชุมชน	119
ตารางที่ 19	ลักษณะทางประชากรของผู้สูงอายุที่มีภาวะทุพพลภาพ	123
ตารางที่ 20	ลักษณะทางประชากรของผู้ดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะทุพพลภาพ	125
ตารางที่ 21	สรุปเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนารูปแบบการป้องกันภาวะ ทุพพลภาพของผู้สูงอายุที่มีภาวะทุพพลภาพที่อาศัยอยู่ในชุมชน ระหว่างปีที่ 1 และปีที่ 2	132
ตารางที่ 22	คะแนนเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในกระบวนการป้องกันภาวะทุพพลภาพ ในกลุ่มผู้สูงอายุที่มีภาวะทุพพลภาพ	135
ตารางที่ 23	ลักษณะทางประชากรของผู้สูงอายุที่ปราศจากภาวะทุพพลภาพ	137

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 24	144
สรุปเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนารูปแบบการป้องกัน ภาวะทุพพลภาพของผู้สูงอายุที่ปราศจากภาวะทุพพลภาพที่อาศัย อยู่ในชุมชน ระหว่างปีที่ 1 และปีที่ 2	
ตารางที่ 25	146
คะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการพัฒนารูปแบบการป้องกัน ภาวะทุพพลภาพในกลุ่มผู้สูงอายุที่ปราศจากภาวะทุพพลภาพ	
ตารางที่ 26	147
จำนวนและร้อยละลักษณะทั่วไปของผู้สูงอายุหลังสิ้นสุดการวิจัย	
ตารางที่ 27	149
ระดับความรุนแรงของภาวะทุพพลภาพของผู้สูงอายุหลังเสร็จสิ้นการวิจัย	
ตารางที่ 28	151
เปรียบเทียบความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ การเกิดภาวะทุพพลภาพของผู้สูงอายุก่อนและหลังการวิจัย	
ตารางที่ 29	155
เปรียบเทียบผลลัพธ์ภาวะทุพพลภาพของผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในชุมชน ก่อนการวิจัยและหลังการวิจัย	

สารบัญภาพ

	หน้า	
ภาพที่ 1	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบต่าง ๆ ของการทำหน้าที่ ภาวะทุพพลภาพ และสุขภาพตามการจำแนก ระหว่างประเทศขององค์การอนามัยโลก	16
ภาพที่ 2	โมเดลการเกิดภาวะทุพพลภาพของ Saad Nagi	17
ภาพที่ 3	โมเดลกระบวนการภาวะทุพพลภาพ	18
ภาพที่ 4	Three Levels of prevention	24
ภาพที่ 5	Prevention strategies	25
ภาพที่ 6	Action Research Helix	38
ภาพที่ 7	กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่อง รูปแบบการป้องกันภาวะทุพพลภาพของผู้สูงอายุ ที่อาศัยอยู่ในชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอชำสูง จังหวัดขอนแก่น	41
ภาพที่ 8	กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เรื่อง รูปแบบการป้องกัน ภาวะทุพพลภาพของผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในชุมชน โดยการมีส่วนร่วม ของชุมชนอำเภอชำสูง จังหวัดขอนแก่น	44
ภาพที่ 9	การจัดการข้อมูลเชิงคุณภาพ	66
ภาพที่ 10	แบบแผนวิถีชีวิตและความสามารถในการดูแลตนเองของผู้สูงอายุในชุมชน	81
ภาพที่ 11	กลุ่มอาการภาวะทุพพลภาพของผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในชุมชน	84
ภาพที่ 12	แสดงการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนารูปแบบการป้องกัน ภาวะทุพพลภาพของผู้สูงอายุที่มีภาวะทุพพลภาพ	135
ภาพที่ 13	แสดงการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนารูปแบบการป้องกัน ภาวะทุพพลภาพของผู้สูงอายุที่ปราศจากภาวะทุพพลภาพ	146
ภาพที่ 14	ขั้นตอนการสร้างทีมป้องกันภาวะทุพพลภาพของผู้สูงอายุในชุมชน	158
ภาพที่ 15	กระบวนการป้องกันภาวะทุพพลภาพของผู้สูงอายุที่มีภาวะ ทุพพลภาพ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน	168
ภาพที่ 16	กระบวนการป้องกันภาวะทุพพลภาพของผู้สูงอายุที่ปราศจากภาวะ ทุพพลภาพ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน	171
ภาพที่ 17	รูปแบบการป้องกันภาวะทุพพลภาพในของกลุ่มผู้สูงอายุที่อาศัย อยู่ในชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน	175